

L'ESPURNA

Franqueig concertat

Segona Epoca. Any II. Núm. 116.

Girona, dijous, 1 d'abril de 1937

EDICIÓ DE LA TARDA

PORTANTVEU DEL P.O.U.M. A LES COMARQUES GIRONINES

G U I O

Van Zeeland Hindenburg

Van Zeeland, el cap del Govern belga, presenta la seva candidatura enfront del "Führer" flameng Degrelle.

El proper diumenge, s'enfrontaran, doncs, la democràcia burgesa i la burgesia feixista. Els socialistes, incapaces de prendre candela en la lluita plantejada, fan el paper de "crial". Potser, els escoria millor el qualificatiu d'"escuders".

En comptes de plantejar els termes de la lluita —com realment haurien de plantejar-se!— entre el capitalisme i la classe treballadora i plantar cara, per compte propi, als desvergonyits feixistes del país belga, es limiten a prestar el seu ajut a Van Zeeland.

Les agències ens assabenten que el partit de V. d'Ankerwilde s'ha llançat a una intensíssima campanya pro-candidatura Van Zeeland.

La notícia ens porta a la memòria un cas igual: Elecció d'Hindenburg per a la Presidència de la República Alemanya.

Els socialistes teutons abocaren tots els efectes electorals al sarró d'Hindenburg, per tal de vèncer al pintaire de Munich.

Hindenburg triomfà. Els socialistes cantaren victòria. Al cap de l'any, però, Hindenburg obria la porta, de bat a bat, al seu rival de les urnes. Hitler conqueria el Poder cavalcant damunt la covardia congènita del reformisme.

Bèlgica n'és una segona edició. El socialisme, que porta a la massa de la sang, la consigna del mal menor, no escarmenta.

Abans que els feixistes, els centristes! Però, Van Zeeland, com Brunning, representants de la democràcia burgesa, no dubtarà en bandejar la democràcia si els interessos de la seva classe reclamen la dictadura feixista.

No hi fa res que Van Zeeland sigui l'assassí dels minaires flamengs.

Abans que Degrelle, Van Zeeland!

Van Zeeland, serà elegit.

Però, triomfarà el feixisme!

LA JUSTÍCIA FEIXISTA

El procediment és ben senzill. Els acusats que paguen més de 1000 pessetes són considerats bons feixistes. De 500 a 1000 pessetes, la cosa s'ha d'estudiar. De 200 a 500, camp de concentració.

Si no arriken a 100 pessetes, no hi ha salvació possible. Joves, vells; malalts o no; són declarats marxistes i enviats al camió.

Un Govern, una consigna, una voluntat

En el xipolleig de la política «oficial» es destaca, precisament, el retorn a les velles modalitats de la vida pública burgesa.

La típica política de «bastidor» tan estimada pels mercaders de la «cosa pública» ha ressuscitat amb més empena que mai.

De cara a les masses treballadores, no s'hi enfila un sol propòsit. S'aprofiten les pràctiques més encarcerades i els recursos més gastats per tal de fer capitular l'adversari.

La manca d'una concepció clara de la teoria del Poder i les excessives contemplacions i, millorment, debilitats sofertes en les heroiques jornades de juliol, ens han portat a la crítica situació d'avui.

La classe treballadora podia ésser l'eix de la Revolució Socialista i corre el risc d'ésser la víctima de les habilitats i entremaliadures petit burgeses.

Fa sis dies que la crisi de la Generalitat prengué caràcter oficial—de fet, el Govern estava en crisi latent des de la seva naixença—, i malgrat els conciliabuls fets i pastats, no es troba, encara, la fórmula salvadora.

Aquest estira i arronça d'uns i altres, no és pas el camí de la victòria. Són dues forces autèntiques les que s'encaren i es miren fit a fit. La que impulsa i la que frena; la que preté una avançada i la que pugna i treballa per tal que les coses restin tal com eren.

Una força centrífuga: la revolucionària.

Una força centripeta: la contrarrevolucionària.

Cercar una convergència és cercar el punt d'equilibri on ambdues forces podrien neutralitzar-se. Fóra, però, un equilibri inestable. Els moviments socials no es resignen a l'estatisme, a la inacció. Són incompatibles amb qualsevol fórmula de paràlisi. Són, profundament, dinàmics. Són processos vitals. Els que pretenen lligar caps a base de la recíproca transigència de les dues forces en litigi, s'equivoquen de mig a mig.

La discordança, les desavinences renaxeran tan bon punt s'encarin amb el més petit conflicte, amb el problema més elemental.

La transigència sols és possible quan afecta a qüestions adjetives, a principis de menor quantia.

Quan arranca de principis substancials, la transigència és, més que difícil, impossible. Cuinar una fórmula de «conllevància» és, en semblants casos, una manera de perdre el temps.

Si, de veritat, volem un Govern que governi, cal exigir, prèviament, una homogeneïtat en la consigna, en els objectius i en la solució dels problemes.

Un sol Govern constituït per les organitzacions de la classe treballadora. Amb una sola voluntat: guanyar la guerra i fer la Revolució.

Heus, aci, l'única solució, l'autèntica solució d'aquesta crisi i de totes les crisis.

COMORERA VIST PER «SOLIDARIDAD OBRERA»

Comorera, es secretario general del P. S. U. C., monopolizador de la U. G. T., dirigida, al decir de un significado militante de esta organización, por la izquierda burguesa del antifascismo catalán.

Además de esto, es especulador sin habilidad ni maestría. Especula con todo: con avellanas, con vino—aunque con este

producto, de muy mala manera—y hasta con las operaciones bélicas del frente de Aragón.

En sus declaraciones publicadas ayer en nuestro colega «Tribuna», reitera sus especulaciones sobre el tema, lo que constituye un burda provocación, ya que invita a decir lo que por conveniencias de la guerra, debe permanecer callado, aunque no para siempre,

pues día vendrá en que tales secretos se hagan públicos, con lo que Comorera no quedará muy bien parado.

Con lo que no especula este camarada es con la sustracción de diez tanques, sustracción de la que debe estar perfectamente enterado, por razones del cargo que ocupa en su partido y por otras razones.

CRONICA DIÀRIA

L'Ajuntament i els queviures

proposar al Consell Municipal l'adopció de les mesures següents:

1. Que la Comissió respectiva celebri reunions regulars i amb l'assistència pròpia de les matèries a tractar.

2. Formular un projecte d'estructuració de la Conselleria, definint bé les activitats a desenvolupar per cada secció.

3. Organitzar, entre altres, les seccions d'estadística, compres, magatzems centrals, distribució i cooperació, intercanvi, inspecció i control de mercats i d'establiments de venda al detall.

4. Formular l'estadística de les existències i l'índex de preus cotitzats als mercats el 15 del juliol del 1936 i l'índex dels actuals. No tolerar l'augment del preu de cap article de consum, a no ésser per raons econòmiques ben comprovades.

5. Municipalització, amb monopoli, de la venda al major, mitjançant l'organització de magatzems centrals, amb supressió absoluta de l'intermediari i establir relacions directes amb els Sindicats de productors.

6. Municipalització de les fàbriques de farina i implantació d'empreses municipals de fabricació de pa.

7. Unificació de les Cooperatives de consum, les quals haurien de passar a ésser organismes distribuïdors del Municipi, dependents de la Conselleria, organitzades per rams industrials.

8. Tarja de racionament.

La proposta fou presa en consideració i passà a estudi del company Conseller Municipal de Proveïments. Pocs dies més tard, En Comorera reduïa els Ajuntaments, quant a aquesta matèria, a les funcions idèntiques que tenien els municipis en temps de la dictadura de Primo de Rivera, quan hi havia aquelles famoses "Juntas provinciales", això és: "Policia fiscal y sanitaria de mercados y abastos".

Joan QUER

ESPURNES

En la seva edició d'ahir, el diari republicà moderat "Front", adherit a la Internacional Comunista (i doncs, que us pensàveu?) les reemprèn contra el monstre, la fera corrupció, el "trotzkisme" menjacriures, etc., etc.

Ignoreu els motius? Heus-els aci: Era cap de mes... i la nòmina és tan temptadora!

Per què els republicans moderats de "Front", adherit a la Internacional Comunista (i doncs, que us pensàveu?) no parlen de la "informació" de "Pravda", diari òrgan de Stalin, la traducció de la qual publicà ahir "Solidaridad Obrera"?

Inconvenients d'ésser mentiders professionals.

Una altra pregunta innocent: Per què els mateixos republicans moderats de "Front" adherit... etc., etc., no parlen de l'empresonament del Comitè Regional de la C. N. T. del Nord i del cos de Redacció del diari òrgan confederal i de la incarcinació de la seva impremta, regalada després al Partit Comunista d'Euskadi, adherit: etc., etc....?

I encara una altra: Per què els adherits, etc., etc., no parlen dels tanques robats, de les patates podrides, dels negocis fariners, de la puja del bacallà... i anar seguint?

Ai, cèdula, que et veig bruta!

INGENU

«Anem a cercar refugiats»

"A MALLORCA"

Marsella. — Una gran multitud ha acudit al port per tal de tributar la seva simpatia envers el vaixell "Imerether", canonejat pel "Canàries".

Els periodistes han copiat del Diari de Navegació:

Dia 25 de març, naveguem a 12 milles a l'Est del Cap de la Nao, amb pavelló francès, il·luminat per potents reflectors.

A les 3'20, un creuer passà a 200 metres de nosaltres. Malgrat el nom ésser escrit amb grans caràcters, ens demanà el nom i ens donà el seu: era el "Canàries".

A les 3'50, quan érem a tres milles del creuer, ens disparà tres canonades. Fèrem marxa enrera i marquem la maniobra amb tres tocs de sirena. El "Canàries" ens assenyala: "Dirigir-vos a Mallorca immediatament".

(Segueix a la pàgina 2)

Tres generacions

I

En el desenvolupament de les inquietuds espirituals d'Espanya hi ha hagut en aquest primer terç de segle tres generacions ben delimitades: la del 98, la del 1915 i la del 1930.

La generació del 1898 sorgia a l'instat més crític de la Història d'Espanya. S'enderroquen definitivament els darrers residus de l'imperi espanyol. Esllanguiment de l'ocàs. Crepuscle dels déus. El pessimisme de la nostra burgesia, la seva incapacitat per a reaccionar davant el desastre trobava el seu ressò en els homes representatius de la Generació del 98: Ganivet, Unamuno, Baroja, Maeztu i Azorín.

La generació del 98 no pogué deixar sentir la seva influència perquè solament era un tesi. El seu pensament era revolucionari, com a començament d'un procés; però aïllat mancava de valor dinàmic. El "Idearium" de Ganivet; "El problema nacional", de Macías Picavea; "Oligarquia i Caciquisme", de Costa; "El pervindre d'Espanya", d'Unamuno, que foren les produccions polítiques més notables d'aquest període, eren ais de desesperació, però sense encertar a veure com calia marxar cap endavant. Espanya es queixava d'una gran ferida històrica. Lagartijo havia estat vençut per Eddison, com digué Guerra Junqueiro, i hi havia plors. A les mateixes imprecacions bíbliques del "lleó de Graus", trèmules d'indignació, hi mancava la conclusió. La burgesia espanyola mancava de brúixola. Se sentia anonadada.

El temporal sacsejà implacablement la generació del 98, deixant la feta a miques. Ganivet es suïcidà. Costa morí irescut. Al destí final dels supervivents del naufragi hi ha hagut una terrible paradoxa. Unamuno i Azorín, que s'havien distanciat seguint direccions oposades, han tornat a crear-se, i

el reaccionari d'ahir és el liberal d'ara, i l'heterodox impenitent s'ha convertit en una figura destacada d'un quadre del Greco, que deambuleja com un aparegut de llegenda, demanant a Déu autes de fe i suspirant per la resurrecció del Sant Ofici.

II

Espanya, amb la generació del 98, es cercava a si mateixa sense trobar-se.

Enfront la generació del 98, aparegué la del 1915. L'antitesi després de la tesi.

A l'espanyolisme indígena des del 98, els homes del 1915, oposaren una europeització diletant. La generació del 1915 la formaven escriptors, literats, professors, economistes que havien corregut per Europa i estudiat a les universitats de Jena, de Berlín, de París i d'Oxford. Eren els Ortega i Gasset, d'Ors, Madariaga, Olariaga, Araguistain, etc. Tractaven ells d'adaptar Espanya el que havien vist a les voreres del Sena, del Tàmesis i del Spree. Per un fenomen del càlcul pretenien donar a la burgesia espanyola les energies que no tenia. Foren simples traductors.

La generació del 1915 havia fugit d'Espanya. En retornar quedava completament al marge de les seves realitats i inquietuds. Tot quant oferia eren imitacions. En els homes del 98 hi havia una força de creació; en els del 1915, solament una certa habilitat per a passar mercaderies per la frontera sense pagar aranzel, un talent indiscutible de contrabandista.

L'antitesi, sola, fora de l'ordre dialèctic, és una monstruositat.

La generació del 1915 no sabé lograr la síntesi. La seva incapacitat per a acabar la curva iniciada per la del 98 creà en ella un estat final d'adaptació ajudant a preparar una atmosfera filo-feixista de transformació d'Espanya per mitjà de l'enfortiment de l'Estat.

La generació del 1915 fou l'a-

vançada exploradora de la dictadura.

III

Estem a presència d'una nova generació.

Però aquesta generació ofereix la particularitat de què no és ja la síntesi, sinó l'antitesi encara.

El fracàs de la del 1915 volent imitar una Europa enderrocant-se, ha originat una perllongació antitètica.

La generació del 1930 és més paradoxica, encara, que la del 1915. Aquesta anà a Europa i volgué transportar-la a Espanya. Aquesta viu a la península, però el seu esperit està lluny. Hi ha un divorci evident entre la cúspide i la base, entre el cap i els peus.

La generació del 1930 gira entorn del fenomen rus. La literatura, l'art, les formes polítiques, les transformacions socials, tot es troba profundament influenciat pel fet soviètic. La seva antitesi és aguditzada en grau superlatiu. Antitesi de la generació del 98 i de la generació del 1915.

Això li dóna una força dinàmica formidable.

La generació del 98 fou una seralada escarpada, amb pics altíssims i profundes timbes. La del 1915 era una fondalada uniforme i monòtona. La del 1930, no és ni muntanya ni planúria. És un mar encrespant. La muntanya i la planúria manquen de moviment, són estàtiques. La mar, en canvi, s'agita, es convulsiona, impulsat pels desigs de transformar i destruir.

IV

El procés dialèctic no ha acabat encara. Manca la síntesi.

Heine deia, referint-se a Alemanya: "Sí, vindrà també el tercer home, el qual acabarà el que Luter començà i Lessing ha continuat, i del qual la pàtria alemanya té necessitat, i el tercer alliberador!"

Heine, líricament, suspirava per la gran síntesi alemanya, que no ha arribat encara.

Espanya, històricament, ha d'acabar ara la corba de la seva paràbola.

Sabrà la generació del 1930

transformar-se en síntesi o serà necessària una quarta generació encara?

El procés acabarà felicitment quan de la tesi nacional — 1898 —

i de la antitesi soviètica — 1920 — en sorgeixi la síntesi d'un Espanya Socialista.

JOAQUIM MAURIN

EL PARTIT

Si el sindicat pot agrupar un conjunt heterogeni de tendències ideològiques, el partit, contràriament, ha d'ésser l'expressió pura i simple d'una tendència determinada.

L'organització d'un partit ha d'ésser sobre bases teòriques. Aquestes han d'ésser conegudes per tots els seus afiliats. Dels partits hom hauria d'eliminar els adherits sentimentals. Tot hom que no es faci seu integrant tot el programa a desenrotllar de la ideologia, a què diu que pertany serà un afiliat indesitjable.

A un partit teòricament fort correspon lògicament, una estructura ben determinada de finalitat concreta i objectiva. Partits que dubtin, partits que divaguin i no puguin oferir un programa essencial dels principis bàsics en què s'inspira llur existència i la raó de la seva actuació, serà un partit feble i ineficaz, encara que tingui moltes actes de diputat, i compti amb milers d'adherits. Aquesta massa, serà, en qualsevol moment, desorganitzada i dividida a causa de la falta de convenciment teòric dels seus afiliats.

El partit ha d'ésser un bloc homogeni i uniforme quant a l'exterior. Això sols s'aconseguirà ultra un coneixement teòric de l'ideal que anima el partit, amb una severa disciplina. L'organització interna d'un partit de classe serà la del centralisme democràtic. L'actuació del partit, reflex de la seva estructura interna, no ha d'ésser jutjada, però, a través de la liberalitat que informa els actes de la vida interior del partit, sinó a través de l'actuació externa en relació al poble i a l'Estat.

Serà perjudicial que els afiliats a un partit deixin de banda les idees per a jutjar els problemes a través de la concepció d'un

«leader». Ha de procurar-se sempre, que no hi hagi excessiva admiració i submissió a un sol home. La integritat i la puresa d'un ideal no és pas patrimoni exclusiu de mentalitats privilegiades. La puresa dels principis d'una ideologia, radica no en l'actuació ni en les tàctiques que poden ésser variades segons les circumstàncies, sinó en les doctrines bàsiques que són la raó d'ésser del partit i les generadores de la seva actuació.

El pensament, la cultura, la iniciativa individual, han d'ésser posats al servei de la causa. L'individu ha de declinar davant de la col·lectivitat. La rebel·lia ha d'ésser sempre imprescindiblement, si hom vol que doni fruits positius, subordinada als interessos del partit. Quan un individu doni una orientació i aquesta és acceptada pel partit, aquella idea o orientació deiva d'ésser patrimoni d'un individu i passa a ésser patrimoni de la col·lectivitat. La individualitat s'esfuma i passa a formar part integrant de l'interès col·lectiu. Es desprèn lògicament d'aquestes consideracions que mai no ha de ferse responsable de l'actuació d'un partit a un individu si aquest va assessorat i obra de comú acord amb la massa. Els encerts i les equivocacions, doncs, seran sempre del partit, mai del dirigent B. o C. que va donar l'orientació. Obrant d'aquesta forma s'evitaran moltes vegades els partidismes personals i les lluites internes que debiliten l'eficàcia de l'organització i transcendeixen irremeiablement en l'actuació externa del partit, a més de donar armes a l'enemic.

I els partits que culpin a un individu determinat dels desencerts del partit, o serà que haurà actuat prescindint de l'opinió dels afiliats, i en aquest cas s'im-

(Segueix a la pàgina 2)

Fulleró de L'Espurna 49 - El Taló de Ferro

de manufactures petites, petits comerços i petites empreses, en una paraula, petits capitalistes.

Eren gent bastant interessant amb llurs cares astutes, i llur llenguatge clar i sencill. Unànimement es planyien dels consorciums i llur mot d'ordre era «Reventem els trusts!». Per a ells aquests representaven la font de l'opressió, i tots, sense excepció, repetien la mateixa cançó. Haurien volgut que el Govern s'incautés de les explotacions com les dels ferro-carrils o els Correus i els Telègrafs, i preconitzaven la creació d'impostos ben crescuts i ferosment progressius sobre les rentes amb l'objecte d'anorrear les grans acumulacions de capital. Pregnaven, també, a tall de remei contra les misèries locals, l'apropiació per la municipalitat de les empreses d'utilitat pública com els serveis d'aigua, gas, electricitat, telèfons i tramvies.

Mr. Asmundsen va fer una explicació

força curiosa de les seves tribulacions com a propietari d'una pedrera. Va confessar que no n'havia tret mai cap profit, malgrat el feix de comandes que li havia valgut la destrucció de Sant Francisco pel gran terratrèmol. La reconstrucció d'aquesta ciutat va durar sis anys, durant els quals la xifra d'afers s'havia trovat quadruplicada o vuituplicada, però en resum ell no era ni més ni menys ric.

—La Companyia dels Camins Ferrats està una mica més al corrent que jo dels meus negocis. Cèntim més cèntim menys oneix les despeses de la meua explotació, i se sap de cor els termes dels meus contractes. Com és que està tant al corrent del meu negoci? No puc saber-ho més que per conjectures. Déu tenir espies pagats entre els seus empleats i tot em fa creure que té fàcil accés prop de tots els participants del negoci, car— escolteu bé el que vaig a dir— tant prompte com tinc conclòs un contracte important en termes que em siguin favorables i que m'assegurin un bon benefici,

les tarifes de transport augmenten com per miracle. No s'em dona cap explicació. Es la Via Ferrada que se m'en dú el benefici. En aquests casos mai no he pogut obligar la Companyia a fer una revisió de les tarifes. En canvi, després d'algun accident, o d'una augmentació de les despeses d'explotació, o després d'algun contracte que m' sigui desventatjós, he reixit sempre a obtenir alguna rebaixa. En resum, grans o petits la Companyia em pren tots els beneficis.

Ernest va interrompre'l per a demanar-li: —Tot comptat el que vos queda de benefici deu fer si fa o no fa, el sou que la Companyia vos assignaria com a director si fos ella la propietària de la pedrera, no és això?

—Això mateix, respongué Mr. Asmundsen. No fa gaire que vaig fer l'arqueig dels meus comptes durant els últims deu anys i he constatat que els meus beneficis precisament corresponien a un sou de director. No hi hauria hagut cap diferència si la Companyia hagués estat la mestressa i m'ha-

gués pagat per a dirigir-ne l'explotació.

—Amb una diferència, però, digué l'Ernest tot rient, que aleshores ella hauria tingut a càrrec seu tots els riscos que ara teniu l'amabilitat de prendre a càrrec vostre descarregant-la a n'ella.

—Tan mateix és així, regonegué melancòlicament Mr. Asmundsen.

Després de deixar a tots exposar el que tenien a dir, Ernest va posar-se a qüestionar als uns i als altres. Va començar per Mr. Owen.

—Fa vora sis mesos que heu obert una sucursal a aquí, a Berkeley.

—Sí, va respondre Mr. Owen.

—I d'aleshores ençà he pogut donar-me compte que son tres els petits marxants de queviures que han tingut de plegar. No hi ha dubte que és la vostra sucursal que els hi ha obligat.

—No podien exposar-se a lluitar enfront nostre, afirmà Mr. Owen amb un somriure de satisfacció.

—I, perquè no?